

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра теорії держави і права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Міжнародне та європейське право»

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Юридична деонтологія та професійна етика
Викладач (-і)	Саветчук Наталія Михайлівна, викладач кафедри теорії та історії держави і права
Контактний телефон викладача	Саветчук Наталія Михайлівна (0342) 596133
Е-mail викладача	Саветчук Наталія Михайлівна natalia.savetchuk.@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktidip.pnu.edu.ua/hrafik-individualnoi-roboty/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується індивідуальних науково-дослідних завдань
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є деонтологічні норми, яких повинен дотримуватись юрист в процесі практичної діяльності; юридична теорія; внутрішній імператив службового обов'язку юриста, а також кодекс фахового поведіння юриста, що дозволяють, рекомендують або забороняють юристу керуватися ним у стосунках, що виникають у нього під час виконання своїх службових повноважень.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юридична деонтологія та професійна етика: теоретичні, практичні та деонтологічні аспекти. 2. Професійна етика у юридичній діяльності. <p><u>Основними джерелами</u> цієї навчальної дисципліни виступають Закони України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», «Про нотаріат», «Про прокуратуру», «Про судоустрій і статус суддів», а також Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури, Кодекс суддівської етики, Правила адвокатської етики., Правила професійної етики нотаріусів та інші.</p> <p>Юридична деонтологія та професійна етика має дуже важливе значення у підготовці кваліфікованих фахівців у галузі права, які працюють на утвердження в суспільстві верховенства права та правової свідомості й правової культури. Набуті знання студенти повинні вміти правильно застосовувати в юридичній практиці, володіти мистецтвом міжособистісного спілкування, завжди з високим рівнем усвідомлення та сумління захищати справедливість, права, честь і гідність людини, суспільства і держави.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни “Юридична деонтологія та професійна етика” є: формування у студентів первинних знань про правові основи державного життя, дбайливого ставлення до інтересів особи, суспільства та держави, ціннісних орієнтирів щодо моральної оцінки діяльності юриста-професіонала, з вимогами, що ставляться до працівників юридичної сфери; розкриття службового обов'язку юриста (внутрішнього імперативу); необхідність сформувати у студентів належний рівень правосвідомості; навчити студентів 1-го курсу суті і змісту юридичної професії, вважати совість, справедливість головними критеріями його професійної діяльності; сприяти інтегруванню знань про право, професійну етику юриста із знаннями про загальнолюдські цінності, щоб створити передумови та мотиви вибору юристом норм належної поведінки у практичній діяльності; сприяння формуванню у студента цілісного уявлення про обрану ним спеціальність, ознайомлення з її історією, визначення місця в системі знань; ознайомлення з вимогами, які юрист, як професіонал і особистість, має виховувати в собі для успішної діяльності з охорони прав людини і громадянина, зміцнення законності і правопорядку.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення навчальної дисципліни “Юридична деонтологія та професійна</p>	

етика” є: підготовка студентів до участі у навчальному процесі; знайомство з особливостями сфери здійснення юридичної діяльності як одного із видів соціальної діяльності, що відбувається у сфері права; визначення характерних рис практичної діяльності юристів за окремими напрямками спеціалізації юридичної роботи; зміцнення світоглядної та громадянської позиції майбутніх правозахисників, підготовка їх психологічно до самостійної напруженої та відповідальної роботи на користь суспільства і держави; вивчення суспільних завдань, цілей професії, її значущість у соціальному прогресі..

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання з юридичної деонтології та професійної етики у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння основних категорій юридичної деонтології та професійної етики, що мають важливе значення у професійній діяльності юриста;

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями в сфері юридичної деонтології та професійної етики.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), приймати правові рішення і робити інші юридичні дії у точній відповідності з законом.

Фахові компетентності.

Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи, які надзвичайно необхідні юристу-професіоналу у практичній юридичній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	081 Право	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Юридична деонтологія та професійна етика: теоретичні, практичні та деонтологічні аспекти

Тема № 1. Природа юридичної деонтології та професійної етики, її роль в теорії та практиці юриспруденції	2	2	5
Тема № 2. Предмет, методи, принципи та функції юридичної деонтології та професійної етики	2	2	5
Тема № 3. Студентський путівник – шлях до обраної професії	-	2	5
Тема № 4. Соціалізація юриста та юридична діяльність.	2	2	5
Тема № 5. Юридична практика.	-	-	5

Тема № 6. Види юридичної практичної діяльності. (Суддівська діяльність. Прокурорська діяльність. Слідча діяльність. Адвокатська діяльність. Нотаріальна діяльність. Юридична консультативна діяльність)	-	-	5
Модуль II. Професійна етика у юридичній діяльності.			
Тема № 7. Юридична (правова) етика як вид професійної етики.	2	2	5
Тема № 8. Професійно-правова культура юриста.	2	2	5
Тема № 9. Моральна культура юриста	-	-	5
Тема №10. Політичні, психологічні, естетичні аспекти у юридичній діяльності	2	2	5
Тема №11. Професійна етика слідчої діяльності. Суддівська етика.	-	2	5
Тема № 12. Професійна етика прокурора. Адвокатська етика. Етика нотаріуса	-	2	5
ЗАГ.	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 2.4. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 13 від 27.06. 2024 р. (з наступними змінами) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspishnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами одної письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі: Юридична деонтологія та професійна етика: теоретичні, практичні та деонтологічні аспекти; Професійна етика у юридичній діяльності. На контрольну виноситься 4 питання: 1 описове завдання, яке оцінюється в 9 балів; 2 коротких запитання, а саме: друге питання оцінюється в 4 бали, третє питання оцінюється у 2 бали; 4 питання теоретично-аналітичного змісту і оцінюється воно в 5 балів. Максимальний бал за контрольну становить 20. <u>За бажанням (для отримання додаткових максимально 10 балів) студенти можуть отримати за індивідуальну та/або наукову роботу. Тематика індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри</u> Денна форма – Кафедра теорії та історії держави і права (pnu.edu.ua)		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 2.4.2.1. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою		

	Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspihnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspihnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – екзамен</p> <p>Екзамен виставляється викладачем відповідно до п.3.2.. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Підсумковий бал з навчальної дисципліни складається з підсумкового семестрового балу та балу за екзамен.</p> <p>Перескладання семестрового екзамену проводиться окремою парою в письмовій формі за графіком, затвердженим директором ННЮІ, здобувачами, які одержали «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали не відпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання)..</p> <p>Семестровий екзамен може проводитися в усній, письмовій чи змішаній формі, а також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/. У такому разі екзамен проводиться у тестовій формі. При тестовому контролі знань в системі дистанційного навчання правильна відповідь на тестове завдання передбачає відповідні бали, які зараховуються студенту автоматично</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> очікується, що при написанні письмових робіт студенти мають проявити творче та аналітичне мислення, вміння аналізу суспільних процесів в контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання, вміння проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел із відповідними посиланнями на використані джерела для запобігання плагіату.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p><u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно</p>	

до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 3.1. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

Неформальна освіта

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (в редакції від 12.02.2021 року) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

- 1.Юридична деонтологія: підручник / за заг. ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
2. Ухач В.З. Юридична деонтологія і професійна етика: Навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2015. 335 с.
3. Молдован А.В, Добкіна К.Р., Ключова Є.М. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 224 с.
5. Свиридова Н. П. Юридична деонтологія. Навч.-метод. посіб. Київ: «Хай-Тек Прес», 2012. 336 с.
4. Гусарев С. Д., Тихомиров О. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): Навчальний посібник: Навчальне видання. 4-те вид., стер. К.: Знання, 2010. 495 с.
- 5.Молдован А.В, Добкіна К.Р., Ключова Є.М. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 224 с.
6. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с
7. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2018. 158 с.
- 8.Радовецька Л., Лясковська С., Тихомиров О. Юридична деонтологія. Від навчання до практики: підручник. Київ: Кондор. 2019. 296 с.
9. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках:

- 1.Саветчук Н.М. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів денної форми навчання з навчальної дисципліни «Юридична деонтологія та професійна етика». Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2024.
2. Саветчук Н.М. Методичні вказівки для проведення семінарських занять для студентів денної форми навчання з навчальної дисципліни «Юридична деонтологія та професійна етика». Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2024.

<https://kttidip.pnu.edu.ua/> /навчально-методичні-матеріали-2/

Викладач _____ Саветчук Н.М.

